अध्याय सतरावा प्रारंभ

॥ श्री गणेशाय नमः ॥

जयजयाजी महामंगला । जयजयाजी भक्तपाला ।
जयजयाजी तमालनीला । पतितपावन नरहरे ॥१॥

हिरण्यकश्यपू महाक्रूर । सज्जनांचा शत्रू थोर ।
तयाचें तूं फाडून उदर । मरण त्याचें साधिलें ॥२॥

प्रल्हाद रक्षणासाठीं । तूं जन्मलास स्तंभापोटी ।
रूप अनुपम जगजेठी । धारण तें करून ॥३॥

दांत दाढा भयंकर । आयाळ रुळे मानेवर ।
नेत्र जेवीं खदिरांगार । ब्रह्मांड जाळू पाहती ॥४॥

त्या भयंकर रूपाची । भीति नसे भक्ता साची ।
पिलें जेवीं वाघिणीची । अंगावर खेळती तिच्या ॥५॥

तुम्हां पाहून देवराया । लक्ष्मी न धजे पुढें यावया ।
ऐशा स्थितीत लागला पाया । भक्त तुझा नरहरे ॥६॥

तूं भक्तवत्सल लक्ष्मीकांत । ऐसें सांगत आलें संत ।
पुरविशी भक्तमनोरथ । नाहीं न त्यासी म्हणसीं कदा ॥७॥

त्या आपुल्या ब्रीदासी । जाग आतां हृषीकेशी ।
दासगणू लागला पायांसी । अभय असू दे पांडुरंगा ॥८॥

गजाननाचे परम भक्त । होते कांहीं अकोल्यांत ।
तयांचिया सदनाप्रत । हमेशा यावें समर्थांनीं ॥९॥

चापडगांवचे बापु कृष्ण । खटाऊ शेटाचें कुटुंब जाण ।
गोंडुलाला नंदन । बच्चुलाल नाम ज्याचें ॥१०॥

जीजीबाई पंडित । आणीकही होते बहुत ।
त्यांची नांवे तुम्हांप्रत । किती सांगू विबुध हो ॥११॥

एके वेळीं अकोल्यांत । आले गजानन स्वामी समर्थ ।
खटाऊच्या गिरणींत । मुक्काम त्यांनी ठेविला ॥१२॥

एक भक्त मलकापुरी । विष्णूसा नामें निर्धारी ।
त्याच्या वाटलें अंतरीं । समर्थ आणावें मलकापुरा ॥१३॥

त्यानें आमंत्रणाचा वशिला । भास्कराच्या द्वारे लाविला ।
हाच भास्कर होता झाला । समाधिस्थ अडगांवी ॥१४॥

तो त्या वेळी होता जवळ । करी कारभार अंगे सकळ ।
विष्णूसाला होते बळ । याच भास्कर पाटलाचे ॥१५॥

भास्कर म्हणे मलकापुरी । चला समर्था लवकरी ।
भक्त विष्णूसाच्या घरीं । बोलावण्यास आला तो ॥१६॥

मनोरथ येथील भक्तांचें । तुम्ही पुरविलें असती साचे ।
आतां मलकापुरीचे । लोक वाट पाहती ॥१७॥

तईं समर्थ म्हणाले भास्करा । सध्यांच मी मलकापुरा ।
येत नाही जाण खरा । तूं आग्रह करूं नको ॥१८॥

फार आग्रह करशील । तरी फजीत पावशील ।
याचा विचार करी खोल । मी न बोललो कांहींतरी ॥१९॥

दोरीसी दिधल्या फार ताण । ती मध्येंच तुटतसे जाण ।
मी न हलणार येथून । तूं या फंदांत पडूं नको ॥२०॥

भास्कर बोले त्यावरी । कांही असो मलकापुरी ।
चला विष्णूसाचे घरी । हीच विनंती गुरुराया ! ॥२१॥

मी तुमचा लाडका । मसी धक्का देऊं नका ।
मी भरंवसा दिला देखा । तुम्हां घेऊनि येण्याचा ॥२२॥

ती प्रतिज्ञा माझी पुरी । तुम्ही करावी आज खरी ।
चला आतां स्टेशनावरी । गाडीत बसावयाकारणें ॥२३॥

ऐसा आग्रह करून । घेऊन आला गजानन ।
मलकापुराकारण । न्यावयासी श्रोते हो ! ॥२४॥

भास्करानें विनवणी । स्टेशनमास्तरा करोनी ।
बारा जणांचा डबा त्यांनी । खाली करविला संतास्तव ॥२५॥

महाराज तैसेच बैसले । ते न कांहीं बोलले ।
जागेवरून नाही उठले । गाडी सुटेपर्यंत ॥२६॥

तो गाडी सुटण्याचा । घंटा झाला अखेरीचा ।
डोळा चुकवून भास्कराचा । लीला केली ऐशा रीति ॥२७॥

जो डबा मोकळा केला । तो त्यांनी सोडून दिला ।
योगीराज जाऊन शिरला । बायकांच्या डब्यामध्यें ॥२८॥

आधीच मूर्ति दिगंबर । स्त्रिया घाबरल्या असती फार ।
त्यांनी वर्दी अखेर । दिली असे पोलिसाला ॥२९॥

पोलिसांचा अधिकारी । तेथें आला सत्वरीं ।
महाराजाला धरून करीं । खालीं ओढूं लागला ॥३०॥

अरे वेडया नंग्या पीरा । अक्कल कैसी तुज ना जरा ।
बायकांच्या डब्यांत खरा । येऊन कैसा बैसलास ? ॥३१॥

हिसडा देऊन त्याच्या हाता । तेथेच बैसले तत्त्वतां ।
अधिकाऱ्याची भीति चित्ता । मुळीं न त्यांच्या वाटली ॥३२॥

मग तो अधिकारी भला । स्टेशन मास्तराकडे गेला ।
म्हणे डब्यापाशी आतां चला । बायकांच्या माझ्यासवें ॥३३॥

दोघे डब्याजवळ आलें । तों मास्तराने पाहिलें ।
योगीराज बसलेलें । बायकांच्या डब्यात ॥३४॥

मास्तर पोलिसाच्या अधिकाऱ्याला । ऐशा रीति बोलला ।
तुम्ही जाऊं द्यावे याला । याच डब्यांत बसून ॥३५॥

हा आहे संत थोर । चालता बोलता ईश्वर ।
याच्या हातें न होणार । गुन्हा तो केंव्हाही ॥३६॥

तें ऐकून अधिकारी । बोलता झाला ऐशापरी ।
मी दिली आहे तार खरी । येविषयी वरिष्ठाला ॥३७॥

आतां माझ्या हातांत । कांहीं न राहिलें यत्किंचित् ।
मी वर्दी दिली तुम्हांप्रत । तुम्ही वाटेल तें करा ॥३८॥

स्टेशनमास्तरांनी । आपली टोपी काढूनी ।
बहु आदर दाखवोनी । विनंती केली महाराजा ! ॥३९॥

तुम्ही खालीं उतरावें । माझें एवढें ऐकावें ।
कायद्याचें आणावें । प्रयोजन आपुल्या मानसीं ॥४०॥

महाराज उतरले खालती । पुढें खटला भरला त्यांचेवरती ।
कायद्याप्रमाणें निश्चिती । जठार साहेबासमोर ॥४१॥

त्यांनी फिर्याद घेतली । त्याची तारीख नेमली ।
शेगांवावरती भली । चौकाशीची श्रोते हो ! ॥४२॥

बापुसाहेब जठार । आले शेगांवाच्यावर ।
डाक बंगल्यात झाले स्थिर । करण्या चौकशी खटल्याची ॥४३॥

व्यकंटराव देसाई । अकोल्याचे होते पाही ।
तेही आले ते ठायी । कांहीं कामानिमित्त ॥४४॥

महाराजांच्या खटल्याची । गांवीं पुकार झाली साची ।
म्हणून मंडळी शेगांवाची । फार मिळाली बंगल्यावर ॥४५॥

तैं देसाई म्हणती जठरास । आज कोणता खटला विशेष ।
तुम्हांपुढें आहे खास । म्हणून मिळाले लोक हें ॥४६॥

जठार म्हणालें त्यातें । याचें कारण तुम्हांतें ।
कैसे न कळलें ? वाटतें । हेंच मला आश्चर्य ! ॥४७॥

तुमचें स्वामी गजानन । नंगे फिरती म्हणून ।
पोलिसांनी भरून । हा खटला पाठविला ॥४८॥

त्या खटल्याची चौकशी । होणार आहे आज दिवशी ।
म्हणून वाटतें ऐसें मसी । लोक हे जमले असावेत ॥४९॥

हें ऐकतां भाषण । व्यकंटराव झाले खिन्न ।
बोलते झाले कर जोडून । खटला हा न चालवावा ॥५०॥

श्रीगजानन साधूची । योग्यता आहे थोर साची ।
ती मूर्ति भगवंताची । आहे पाहा प्रत्यक्ष ॥५१॥

तो विदेही पुरुष जाणा । बंधन त्याला कशाचें ना ।
तो योग्यांचा योगीराणा । वंदनीय अवध्यांतें ॥५२॥

खटला भरला हीच केली । पोलिसांनी चूक भलीं ।
ती पाहिजे दुरुस्त झाली । आज आपुल्या करानें ॥५३॥

जठार म्हणती वकिलाला । तुम्हीं जाणता कायद्याला ।
याचा पाहिजे होता केला । विचार तो पोलिसांनीं ॥५४॥

कारकुना म्हणती बोलावणें । धाडा गजाननाकारणें ।
तें ऐकून एक त्यानें । जवान पोलिस पाठविला ॥५५॥

तो येऊन समर्थांसी । म्हणे चला आतां कचेरीसी ।
अधिकाऱ्यानें तुम्हांसी । मज धाडिलें बोलावण्या ॥५६॥

बऱ्या बोलानें चलावें । फजितीस ना करून घ्यावें ।
ना तरी मला लागेल न्यावें । तुमच्या हाता धरून ॥५७॥

तई वदले गजानन । आम्हीं न उठू येथून ।
तुझें पहातों शिपाईपण । ये धरी माझ्या करा ॥५८॥

शिपायाचा हात धरिला । तो ना सुटे किमपि त्याला ।
रक्तप्रवाह बंद झाला । त्या दाबाच्या योगानें ॥५९॥

हातासी लागली कळ । जीव झाला व्याकुळ ।
करू लागला तळमळ । शिपाई तो त्याच ठाई ॥६०॥

शिपायासी वेळ झाला । म्हणून पाठविले वकिलाला ।
त्या व्यंकटराव देसायाला । समर्थांसी आणावया ॥६१॥

जठार म्हणती तुम्हीं जावें । समर्थांसी घेऊन यावें ।
लोकांसी न जमूं द्यावे । बंगल्याभोंवती निरर्थक ॥६२॥

इतक्यांत आला समाचार । पोलिसाचा धरला कर ।
बसविला एक्या जागेवर । महाराजांनी सहजलीलें ॥६३॥

मग देसाई तेथें आलें । त्यांच्या भक्तांसी बोललें ।
या वेळीं नेसविलें । पाहिजे समर्था धोतर ॥६४॥

ऐसी सल्ला मिळतांक्षणी । धोतर नेसविले भक्तांनी ।
तें टाकिले सोडोनीं । समर्थांनी रस्त्यांत ॥६५॥

गेले नागवे कचेरीस । सवें होता भास्कर शिष्य ।
जठारांनी पाहतां त्यांस । दिली खुर्ची बसावया ॥६६॥

या महाराज बसा येथ । तुम्ही नागवे गांवांत ।
कां फिरतां सदोदित । हे कांहीं बरें नव्हे ! ॥६७॥

नागवे फिरणें हाच गुन्हा । कायद्यांनी ठरविला जाणा ।
म्हणून विनंति आपणा । द्या हे सोडून नंगेपण ॥६८॥

ऐसे जठाराचें भाषण। घेतलें स्वामींनी ऐकून।
आणि केलें हास्य वदन। उत्तर त्यासी द्यावया ॥६९॥

तुला काय करणें यासी। चिलीम भरावी वेगेंसी।
उगीच नसत्या गोष्टीशीं। महत्त्व न यावें निरर्थक ॥७०॥

तें ऐकतां भाषण। जठार गेलें विरघळोन।
जनरीतीचें याला भान। मुळींच नाहीं राहिलें ॥७१॥

हा वृषभदेव भागवतीचा। किंवा शुकाचार्य साचा।
किंवा वामदेवाचा। हा दुसरा अवतार ॥७२॥

हा निजानंदीं सदा रत। खचित आहे जीवन्मुक्त।
नये लावितां याप्रत। गुन्हा विचारे केंव्हांही ॥७३॥

जेवीं अग्नीचा अग्नीपणा। अग्नि सोडीत नसे जाणा।
परी अग्निहोत्र्यांना। कुंडांत ठेवणें भाग त्यासी ॥७४॥

अग्निदेव म्हणोन। ठेविल्या कुंडावाचून।
तो करील दग्ध सदन। हा दोष त्याचा नसे ॥७५॥

तैसे यांचे नागवेपण। आहें अग्निचें समान।
म्हणून यांचा शिष्यगण। आहे अपराधी येविषयीं ॥७६॥

वस्त्ररूपीं कुंडाठायीं। जरी हा ठेविला असतां पाहीं।
तरी हरकत नव्हती कांहीं। सर्वांस सुखद होतें तें ॥७७॥

ऐसा विचार पूर्ण केला। जठरांनी चित्ती भला।
आणि हुकूम फर्माविला। त्यांनीं पुढीलप्रमाणें ॥७८॥

महाराज मूळचे जीवन्मुक्त। त्या ठेवणें व्यवस्थित।
भास्कराचे काम सत्य। होतें न तें केलें त्यांनीं ॥७९॥

म्हणून मी भास्कराला। पांच रुपये दंड केला।
ऐसा खटल्याचा निकाल झाला। जठारांपुढें शेगांवीं ॥८०॥

समर्थ म्हणालें भास्करासी। पुन्हां ऐशा आग्रहासी।
करशील कां सांग मशीं। निज फजिती करून घ्याया ? ॥८१॥

भास्कर कांहीं न बोलला। मौन धरून राहिला।
तेथोन मंडळींनीं केला। ऐशा प्रकारे विचार ॥८२॥

समर्थांसी अग्निरथीं। न बसवा येथून कल्पांती।
विनाकारण कटकटी होती। तें कांहीं बरें नव्हें ॥८३॥

हा क्रम कित्येक दिवस। चालला असे शेगांवास।
भक्त बैलांच्या गाडीस। बसवूं लागले महाराजा ॥८४॥

या रीती अकोल्यासी। आले एकदां पुण्यराशी।
बापुरावाच्या सदनासी। जाऊनिया उतरलें ॥८५॥

याच वेळीं यवन जातीचा। साधु महेताबशा नांवाचा।
होता कुरुम गांवीं साचा। मूर्तिजापुरा सन्निध ॥८६॥

त्यानें बापुरावाप्रती। सांगितलें होतें ऐशा रीति।
जेंव्हा समर्थ अकोल्यास येती। तेंव्हा आम्हां कळवावें ॥८७॥

अकोल्यांत आल्यावर। श्रीगजानन साधुवर।
बापुरावानें सत्वर। मनुष्य धाडिला कुरूमासी ॥८८॥

तो ऐशा रीती घडून आलें। महेताबशा येण्या निघाले।
अकोल्यास याया भलें। समर्थांसी भेटावया ॥८९॥

अकोल्याचा मनुष्य। मध्यें भेटला रस्त्यास।
जो आला होता न्यावयास। महेताबशा कारणें ॥९०॥

तो मनुष्य भेटतांक्षणीं। कीं पुसूं लागले मधुरवचनीं।
त्या मनुष्यालागुनीं। महेताबशा श्रोते हो ॥९१॥

तूं न जावें कुरूमाला। बैस आमच्या गाडीला।
आपण जाऊं स्टेशनाला। मीच आहे महेताबशा ॥९२॥

पाहा संत आल्याचें वर्तमान। कळलें संतालागून।
कोणी न सांगतां जाण। त्रिकालज्ञ ते खरोखरीं ॥९३॥

महेताबशाच्या संगातें। दोन चार यवन होते।
अवघे येऊन सदनातें। उतरले बापुरावाच्या ॥९४॥

दुसरे दिवशीं प्रातःकाळा। महेताबशा होता जेथें बसला।
महाराज आलें तया स्थळा। निजलीलें करून ॥९५॥

महेताबशाचे धरून केस। समर्थांनी ताडिले त्यास।
त्या ताडण्याचा उद्देश। हाच होता विबुध हो ॥९६॥

यवनजातींत जन्मून। कांहीं न केला उपयोग जाण।
यवनाचे आडदांडपण। नाहीं अजून गेलें रे ॥९७॥

या आडदांडपणानी। तत्त्वघात होईल जाणी।
मृत्युलोकीचे अवघे प्राणी। चिंताग्रस्त होतील ॥९८॥

तुझें महेताब आहे नांव। त्याची काय आठवण ठेव।
द्वेषरूपी तमा वाव। तुझ्यापुढें मिळूं नये ॥९९॥

हा द्वेषरूपी अंधार। वाढत चालला वरचेवर।
याची नाहीं तुला खबर। म्हणून तुजला ताडिलें ॥१००॥

ऐसा मिळतां इशारा । महेताबशा तोषला खरा ।
साधुच साधूच्या अंतरा । जाणताती निःसंशय ॥१॥

जेव्हां महेताबशातें ताडिलें । तई संगतीचे यवन भलें ।
कावरेबावरे होते झालें । तो प्रकार पाहून ॥२॥

महेताबशा बोलला त्यासी । तुम्ही न राहावें आम्हांपासी ।
जावें निघून कुरूमासी । हेंच आहे उत्तम ॥३॥

शेख कडू शिवाय जाण । गेले चौघे निघून ।
तों द्यावयासी आमंत्रण । बच्चुलाल पातला ॥४॥

म्हणें उद्यां दयाघना ! । यावें तुम्ही भोजना ।
या दासाचिया सदना । हीच आहे विनंति ॥५॥

दुसरे दिवशीं तांग्यांत । बसवुनी समर्थांप्रत ।
मोठया थाटानीं मिरवित । निज सदना आणिले ॥६॥

परी समर्थ तांग्याखालीं । उतरले नाहींत मुळीं ।
तेणें मंडळी चिंतावली । म्हणें कां न उतरती हे ॥७॥

तसाच तांगा नेला परत । बापुरावाच्या सदनाप्रत ।
मंडळी पडली घोटाळ्यांत । समर्थे ऐसें कां केलें ? ॥८॥

काल आमंत्रण घेतलें। आज तांग्याखाली न उतरले।
याचे कारण शोधिते झाले। आपापल्या बुद्धीनें ॥९॥

त्यांत होता एक धूर्त। तो बोलला अवघ्यांप्रत।
मला समजले इंगित। या गोष्टीचे ये वेळां ॥११०॥

महेताबशाला वगळीलें। म्हणून महाराज नाहीं उतरलें।
भोजनाचें कां न केलें। महेताबशाला आमंत्रण ॥११॥

आतां घेऊन दोघांसी। बसवून एका तांग्यासी।
म्हणजे ते निश्चयेसीं। उभयतांहीं येतील ॥१२॥

तेंच वाक्य खरें झालें। दोघांलाही मिरवित नेलें।
महेताबशाला उतरविले। मंदिराजवळील थेटरांत ॥१३॥

श्रीरामाच्या मंदिरी। गजाननाची उतरली स्वारी।
परी तेही गेले अखेरी। उठोनिया थेटरांत ॥१४॥

अवघ्यांची झाली भोजनें। मग महेताबशा लोकांस म्हणे।
मला तुम्ही तिकिट देणे। पंजाबचें काढून ॥१५॥

तैं शेख कडू बोलला। त्या महेताबशा फकिराला।
तुम्ही कुरूमच्या मशिदीला। टाकून कैसें जातां हो ? ॥१६॥

ती मशीद बांधून । पंजाबाशी जावें आपण ।
काम अर्धे टाकून । जाणें उचित नसे तुम्हां ॥१७॥

महेताब शेख कडूशीं । बोलता झाला प्रेमेशीं ।
आग्रह धरूं नका मशीं । ये वेळीं निरर्थक ॥१८॥

गजाननाचा हुकूम झाला । मजसी पंजाबांत जाण्याला ।
आतां एक क्षणही या स्थळा । मी न राहूं शके हो ॥१९॥

समर्थांच्या कृपेंकरून । मशिदीचें काम पूर्ण ।
होईल माझे हे वचन । सत्य तुम्ही मानावे ॥१२०॥

धर्माविषयी द्वैत । संताठाई नसतें सत्य ।
तें अवघ्या धर्माप्रत । समसमान मानिती ॥२१॥

खुळें देऊळ मशिदीची । तुम्ही नका वाढवूं साची ।
ती वाढतां दोघांची । आहे हानि होणार ॥२२॥

सामान देऊळ मशिदीचें । एकची आहे साचें ।
आकारानें भिन्नत्व त्याचें । मानून भांडू नये हो ॥२३॥

यवन तेवढा खुदाचा । आणि हिंदु काय भूताचा ? ।
पोक्त विचार करा याचा । मनुष्यपण टिकवावया ॥२४॥

तरीच होईल कल्याण । हिंदु आणि मुसलमान ।
हे एकाच देवापासून । निर्माण असती जाहले ॥२५॥

धर्म बापा ज्याचा त्यांनी । प्रिय मानावा प्राणाहूनी ।
परी विधर्म्यांच्या ठिकाणीं । अलोट प्रेम धरावें ॥२६॥

हें न झालें जोंवरी । सौख्य लांब तोंवरी ।
जा मशीद होईल पुरी । गजाननाच्या कृपेनें ॥२७॥

महेताबशा निघून गेले । पुन्हां न इकडे परत आले ।
या गोष्टीचें पाहिजे केलें । मनन हिंदुयवनांनी ॥२८॥

पाहा महेताबशाला जरी । ताडिते झाले साक्षात्कारी ।
परी द्वेष नव्हता अंतरी । प्रेम अलोट होते हो ॥२९॥

शहालागीं घेतल्याविना । भोजना न गेला योगीराणा ।
हे मुद्दे मनीं आणा । या गोष्टींचे श्रोते हो ! ॥१३०॥

असो या बापुरावाची । कांता एक होती साची ।
तिला भानामतीची । बाधा होती विबुध हो ! ॥३१॥

मळवट यावा घटकेंत । घटकेमाजी कंठी तात ।
घटकेमाजी वस्त्राप्रत । अग्नी तो लागावा ॥३२॥

बिब्याच्या पाठीवर । फुल्या याव्या अपरंपार ।
कधी दांडीवरील चीर । जळून जावें अकस्मात ॥३३॥

या भानामतीच्या त्रासांनी । ती बापुरावाची कामिनी ।
क्षीण गेली होवोनी । अन्नपाणी न रुचे तिला ॥३४॥

भानामती काढण्याला । बापुरावे जाणत्याला ।
आणलें बाहून अकोल्याला । परी न झाला उपयोग ॥३५॥

खर्चहि झाला अतोनात । गुण न आला किंचित् ।
अखेर त्यानें जोडिले हात । श्रीगजानन स्वामीला ॥३६॥

महाराज माझ्या कुटुंबाला । भानामतीचा त्रास झाला ।
केलें नाना उपायाला । आतां मात्र कंटाळलो ॥३७॥

तुझीं पाऊलें माझ्या घरा । आज लागलीं गुरुवरा ! ।
तेथेच कां आसरा । भानामतीस मिळावा ? ॥३८॥

ज्या दरींत पंचानन । बसला आहे येऊन ।
तेथेच कां ओरडून । दिमाख दाखवावा कोल्ह्यांनीं ॥३९॥

जेथें कस्तुरी दरवळली । तेथेंच कां हो राहावी भली ।
गुरुराया ही ओंगळी । घाण भानामतीची ॥१४०॥

ऐसी विनंती ऐकून। गजाननांनी अवलोकन।
केले निजकृपे करून। बापुराव कांतेला ॥४१॥

त्यायोगें श्रोते तिची। भानामती निमाली साची।
नाही किंमत माकडाची। सिंहाचिया पुढें हो ॥४२॥

असो एकदां फिरत फिरत। महाराज आले आकोटांत।
नरसिंगजीला भेटण्याप्रत। बंधु आपला म्हणोनी ॥४३॥

त्याच्या मठाशेजारीं। एक विहीर होती खरी।
जाऊन त्या विहिरीवरी। बसले गजानन महाराज ॥४४॥

पाय आंत सोडिलें। डोकावून पाहूं लागले।
आंतील जलालागीं भलें। वरच्यावरी श्रोते हो ॥४५॥

पाहून त्यांची ऐशी कृति। लोक साशंक झाले चित्ती।
नरसिंग महाराज विचारती। अरे हे काय करतोस ! ॥४६॥

गोदा यमुना भागीरथी। तुम्हांसाठी येथें असती।
आणखीं तीर्थे आहेत किती ?। हें पाहातों डोकावून ॥४७॥

तुला त्यांचें घडते स्नान। मी कां राहूं तसाच जाण ?।
या तीर्थांनी मला स्नान। आज येऊन घालावें ॥४८॥

त्यांनी स्नान घातल्याविना । मी न येथून हले जाणा ।
ऐशा ऐकून भाषणा । कैक म्हणाले या रीति ॥४९॥

खरोखरी हा आहे पिसा । शेगांव नादीं लागला कैसा ।
जरा थांबा येथेंच बसा । काय करी हा पाहुं पुढें ॥१५०॥

तों विहिरीतील जलांप्रत । उकळ्या उठल्या अगणित ।
श्रोते एका निमिषांत । विहीर भरली पाण्यानें ॥५१॥

हजारी कारंज्याच्या परी । गजाननाच्या अंगावरीं ।
वर्षू लागलें पाहा वारी । त्या विहिरीचें तेधवां ॥५२॥

लोकां म्हणती गजानन । यारे स्नानालागून ।
नाही उरलें प्रयोजन । विहिरीमाजी उतरण्याचें ॥५३॥

गंगा यमुना गोदावरी । वरती आली आहे खरी ।
स्नान साधा ये अवसरीं । या पुण्य सरितेचें ॥५४॥

भाविकांनी केले स्नान । निंदकांनीं खाली मान ।
घातली तो पाहून । प्रकार त्या पाण्याचा ॥५५॥

संत जें जें आणती मनीं । तें तें पुरवी चक्रपाणी ।
त्यांच्या वाणीलागुनीं । असत्यता न दे परमात्मा ॥५६॥

स्नान होतां समर्थ उठलें । पाणी पहिल्यापरि झालें ।
विहिरीच्या त्या तळास गेलें । उकळया बंद जाहल्या ॥५७॥

नरसिंगजीसी भेटून । निघून गेले दयाघन ।
शेगांवासी बैसून । मनोवेगाच्या वारूवरी ॥५८॥

स्वस्ति श्रीदासगणूविरचित । हा गजाननविजय नामें ग्रंथ ।
तारक होवो भवाब्धींत । भाविक भक्तांकारणें ॥१५९॥

शुभं भवतु ॥ श्रीहरिहरार्पणमस्तु ॥
॥ इति श्री गजानन विजय ग्रंथस्य सप्तदशोऽध्यायः ॥
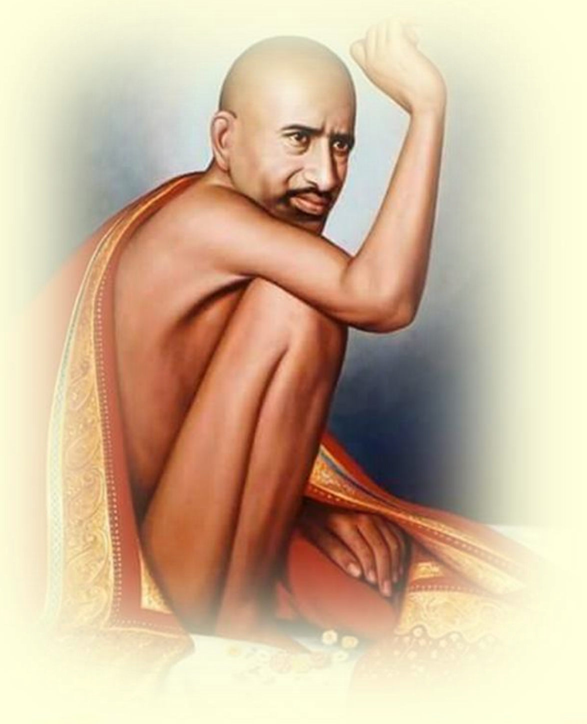
@@@@@